

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Felelős szerkesztő: **Fehér János.** Főmunkatárs: **Révész Lajos.**
Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szemléi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint. Hivataltos hirdetések október 2-án érkezett meg a központi ügyvezetőség **Crausz István** ügyvivő alelnökkel az élen, továbbá a szomszédos megyék választmányainak küldöttvégei és szép számmal az előre bejelentkezett vendégek.

Az új intézmény.

A mi néhány év előtt még csak távoli reménység képeben élt a szabadon gondolkozó emberek elképzelésében, — bekövetkezett. Az a nap, melynek elkövetkezése biztos volt ugyan, de a melyet oly sok küzelem, oly sötét homály választott el a remélkedőtől, — immár elérkezett. Október hó elseje meghozta a polgári házasság és az állami anyakönyvvezetésnek társadalmi életünket oly nagy mértékben átalakító intézményét.

A miről annyi vitakozás, annyi szó hangzott el; a miről néhány év alatt a betűk száz-ezer íródtak: az átmenet most a mindennapi élet legbiztosabb főzpróbájába és a mindennapi élet fogja kimondani az utolsó és legigazabb szót a vitakozók között.

Megújulnak a kombinációk és a találgatások is: miként fognak beválni az életben az új törvények, hogyan fogja a közönség az új intézményeket fogadni és sok nehézséggel fog-e átmenet járni?

Kétségtelen, hogy maga a nép csak akkor fog tisztultabb fogalommal bírni az új intézményről, ha már a gyakorlatból ismerni fogja, mert most még képtelenebbnél képtelenebb felfogások nyilvánulnak mindenfelé. Az is tény, hogy sokan bizonyos idegenkedéssel tekintettek október elsejére, s mi abból is konstatálható, hogy az utóbbi hetekben a házasulandók között igen sokan voltak, a kik siettek házasságot kötni a nevezetessé lett október elseje előtt.

Ennek az idegenkedésnek azonban nem tulajdonítottunk nagyobb jelentőséget; ez mindössze csak azt bizonyítja, hogy az illetők egyszerűen hódolni akartak a megszokásnak, a régi tradícióknak. Nem kell ahhoz sok idő, midőn a legkonzervatívebb vallási felfogással bíró ember is meggyőződik róla, hogy hiszen ezentúl is éppen úgy elmelett a templomba megkötöni a házasságot, mint eddig! Meg fog győződni a polgári házasság legfanatikusabb ellensége is, hogy az új intézmény nem alterálja senkinek a hitéletét sem; maguktól fog-

nak összeomlani azok a képtelenséggel határos állítások, melyekkel a könnyen hívő közönség eddigleg állta volt.

Az valószínű, hogy a polgári házasság ellenségei az aknamunkát nem fogják most még abbahagyni. Mégis a józanabb gondolkodásúakról fel kell tételeznünk, hogy a törvény rendelkezéseibe bele fognak törődni. Nem hihetjük, hogy a hazafiság megnyugtató érzése felül ne kerekedik a rosszul eső érzelmek fölött. Lesz legalább a jó hazafiban annyi energia, hogy le tudja küzdeni magában a keserűséget és legalább passzív fog viselkedni ebben a kérdésben; lesz annyi belátása, hogy a népet nem fogja meséssel félrevezetni, a miknek különben sem lehet magukra az intézményekre nézve semmi akadályozó eredménye.

Azt természetesen nem kívánhatni, hogy azok, kiknek hitelvi szerint a polgári házasság nem is házasság, — hogy a népben ezen intézmény iránt szimpátiát igyekezzenek keltetni. Ebben a tekintetben a kötelesség arra az intelligenciára vár, mely a néppel érintkezik.

Különösen vár e kötelesség az anyakönyvvezetőkre. Ezekről méltán elvárhatjuk, hogy a néppel való magánérkezéseikben a sok ferde felfogás és előítélet megcáfolását egyik céljuk fognak tekinteni. A népben különösen az intézmény iránti bizalmat kell felkelteni, miután a nagy lömögben sokan vannak, a kik azt hiszik, hogy csak a könnyebb elválás és a házassági kötelék gyengítésében fog az új állapot a régítől különbözni, holott az igazság éppen az ellenkező.

Mi hiszünk, hogy az átmenet a felvidéki megyékben nem fog lúlságos nehézségekkel járni. Az anyakönyvvezetéssel megbízott egyének be fognak bizonyítani, hogy rendelkeznek azzal az intelligenciával, mely méltóvá teszi őket az előlegezett bizalomra. Azt pedig, hogy az intézmények a mi viszonyaink között is teljesen be fognak válni, magunknak az intézményeknek erejétől és az ebben rejlő igazságtól várjuk.

A F. M. K. E. losonci közgyűlése.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület losonci közgyűlése október 2-án érkezett meg a központi ügyvezetőség **Crausz István** ügyvivő alelnökkel az élen, továbbá a szomszédos megyék választmányainak küldöttvégei és szép számmal az előre bejelentkezett vendégek.

Az érkező vonatokat a rendező-bizottság fogadta a város lelkes polgármesterének, **Török Zoltán**nak vezetése alatt. Az üdvözlő beszédek elhangzása után a vendégek a számukra kirendelt kocsiakra ütek s hosszú menetben hajtottak végig a fellobogózt utakon, míg megérkeztek a csinosan épített varosházának számukra berendezett helyiségeibe, illetve a számukra vendégszeretően felajánlott lakásokra. Losonc városa a lehető legvendégszeretőbb előzetéssel fogadta vendégeit, s mindent elkövetett, hogy őket szórakoztassa is. Este a városi vígudóban színi előadás volt, utána pedig vacsora, ismerkedés és tánc reggeli.

Másnap reggel 8 órakor választmányi ülés volt, melyen alaposan tárgyaltak az ügyek, melyek az egyesület jövő évi működésében zsinórmentékül szolgálnak. Itt mondatott ki ama fontos, az egyesület jövő működésében új korszakot jelenti határozat, hogy az egyesület önálló titkári állást szervez s a titkárnak évi fizetése az első évben 1500 frt, 1897 január elsejétől kezdődőleg pedig 2000 frt lesz. Ezen fontos tisztségre **Lörinczy György** hírlapíró választatot egyhangúlag, ki a banketten tartott beszédében kifejtette, hogy mindenben, boldogult előde, **Dr. Kostensky Géza** intencióhoz fog alkalmazkodni. A választmányi ülés befejezése után az új városháza díszes nagyertermébe vonult a közönség, melynek karzata és a helybeli közönség számára rendelt ülései már zsúfolásig el voltak foglalva. A terembe érkező notabilitásokat a közönség lelkesen megéljenesztte.

Deléltől 11 óra volt, midőn **Török Zoltán**, mint Losonc város polgármestere és mint a felső-nógrádi közművelődési egyesület élnöke üdvözölte az egyesületet és nagyfontosságú működésébe sikert kívánt.

Szótiszty alispán üdvözölte a közgyűlést a törvényhatóság nevében. Ezután következett a nap legjelentősebb részre, **Crausz István** ügyvivő alelnöknek nagyszabású megnyitó-beszéde.

Beszéde elején kijelentvén, hogy **Károlyi István** gróf a családját ért gyász miatt nem jelenhetett meg a közgyűlésen, megemlékezett a **József kir.** főherceget, az egyesület védnökét ért nagy csapásról, s üdvölynyozta, hogy az egyesület felirataban fejezte ki részvételt; megemlékezett még **Odszalchy Gyula** hercegről s bejelentette, hogy a temetésen az egyesületet küldöttvégeleg képviseltette, végül megemlékezett **Kostensky Gézaról**, kinek emlékezte — javaslatára — jegyzőkönyvbe vétetett. A beszéd további része, melyben a nemzetiségi agitációról, a tót népről és annak meg-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRGÁJA.

A sárosi vár.

Irlta: **Boross Vilmos.**

Mutatvány szerzőnek »I. Rakóczi Ferenc« című most megjelent történelmi regényéből.

A sárosi vár.

(Vége.)

— Kebled nehéz, örömdöd nem teljes, bánt valami, szólt közbe **Aspermont**.

— Ugy van, kedves sógorom. Bánt az, a mit Magyarországba jöttöm alkalmával birtokaimon és a négyrőt láttam. Birtokaim, váraim, kastélyaim elhanyagolva vannak. A föld zsírja kivéve, az erdők kiirtva, a granáriumok üresen. A nép, ez a jámbor és becsületes magyar nép, roskadásig terheltek. Császári katonaság ül a nyakán; de ott fészkel minden varamban, falvaiban és a városokban, mintha Magyarország az osztrák császár által megszállott tartomány volna. A császári katonák lopnak, zsarolnak, önkénykednek. A nép panaszal van tele, nyög, húr, robotol a németnek és nincs a ki panaszát meghallgassa, a ki baján segítsen. Én istenem, én istenem, mivé lett az én szép hazám!

— Én régóta tudom, hogy így van. Szomorúan kellett tapasztalnom nekem is mindazt, a mit éles szemeid most szintén észrevehetsz. Ezen segíteni azonban egyelőre nem lehet. Nagykorútasodat is csak nagy ügygyel-bajjal vittük keresztül. Lipót császárt a felesége és **Kollonics** bibornok befolyása alatt áll, ezek pedig — vagyonod miatt — halálos ellenségek.

— Tudod-e **Aspermont**, szói az ifjú s zemei megvillámlanak, én nem töröm ezt a szégyenletes és szomorú helyzetet. Váramból, uradalmaimóol pusztuljanak a császár katonái, körülöttem ne kémkedjék egy császári zsoldos sem.

— Fajdalmos öntudat, hogy felügyelet alatt állunk s teteteink száz és száz szem lesi. Mindazonáltal fogadj jő arccal a keserű poharat, lassan, lassan elérkezik a cselekvés ideje s felszabadítjuk magunkat a nyűg alul.

Azután mint **Rakóczi Önéletrajzában** megörökölt, **Aspermont** szórol-szóra így folytatja:

— Vigyazz, utolsó sarja vagy fényes nemzet-szédnek, melynek a **Habsburg-ház**, a kormány rendszer és a magyar nemzet között fennálló kibékíthetetlen ellentétet, esküdt ellensége. Kivált míg nőtlen vagy és nincs családod, melyet feltenned kell: az udvar minden tetteiben, minden lépésében a maga és érdekei ellen irányozott ügyeketet vélni rejteni. És azért nem lesz tanácsos állandó lakásodat Magyarországon ütni fel, vagy itt huzamosan időzödni, — a mi naskülönben úgy az illendőség, mint a hasznosság, nevezetesen úgy nemzetet rokonszenvenék s bizalmának megnyerése, valamint elhanyagolt, kizsárolt uradalmidnak jobb karba hozatala végetit úgy szükséges volna.

Rakóczi Ferenc tagra nyitott szemekkel meredt sógorára:

— Tavozzam hazamból, onnan, hova esztendők óta epedve vágyakoztam? mondja az ifjú megdöbbenve. Soha, soha többé kedves **Aspermont**, vagy legalább egyelőre nem!

— Meg kell tenned, én mondom neked, én, a te legjobb barátod.

— Miért hoztal akkor ide? Mi értelme volt a főispáni beiktatásnak, a népek felzaklatásának, az örömeinek, a vigalomnak? Miért mutattad meg az igéret földet, ha szent hatarodól vissza kell fordulnom?

— Azt hittem birtokaid átvételére batran hazajöhetsz. Ámde megérkezés óta mit tapasztalok? A nép, sőt maga a nemesség felszabadítottát üdvözlő benedek, ha szent hatarodól vissza kell fordulnom? Azt hittem birtokaid átvételére batran hazajöhetsz. Ámde megérkezés óta mit tapasztalok? A nép, sőt maga a nemesség felszabadítottát üdvözlő benedek, ha szent hatarodól vissza kell fordulnom? Azt hittem birtokaid átvételére batran hazajöhetsz. Ámde megérkezés óta mit tapasztalok? A nép, sőt maga a nemesség felszabadítottát üdvözlő benedek, ha szent hatarodól vissza kell fordulnom?

— Ha a nép velem, ki ellenem? szolt **Rakóczi** lelkesülten.

— Az erő és hatalom. Az udvar mindenről értesülve van, naponta mennek hozzá a titkos jelentések, maris gyanus szemekkel nézik itt tartozkodásunkat. Nevedetn varázserő rejlik, a mai főispáni beiktatásnap tapasztalt lelkesedem könnyen kicsaphat medréből és kassz a forradalom, a lazogás.

— Előbb-több ki kell törnie, a magyar ember nem született rabslógának, tépje széjjel bilincseit. legyen szabad, mint azelőtt és én kardommal, véreimmel, vagyonommal támogatom a magyar nemzet szabadságát!

— Tudom, s azért féltetek.

— Ne féltsél, jó rokon. A magyar nép megérett már arra, hogy saját lábán járjon.

— A nép megérett igen; de a körülmények még nem. Légy türelmelem, az idő szárnyakon repül, gyorsan megérkezik a cselekvés órája.

Rakóczi Ferenc elborult orcái kipirulnak. Villogó szemekkel néz a reggeli napfényben tündöklő messze

Hirdetmény!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első húzása 1895. évi október 16-ikától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir. kormány ellenzérese mellett nyilvánosan megtartatni.
Ezen első húzason az egész sorsjáték 31.499 nyeresiménye közül, melyeknek összege

5 millió 600,000 korona
10,000 nyeresimény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

összegben. A második osztály húzása december 6-ikától 14-ikéig fog megtartatni.
Az első húzásra szóló osztálysorsjegyek, va' mint mindkét húzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyeket, melyeket az első húzás után vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.
Budapest (Andrássy út). 1895. szept. hó. Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

Alapított 1870-ben.
SCHRÖDER ROB. TH. banküzlete
Budapest, Károly-körút 28. sz.
ajánl vételre

Magyar Osztálysorsjegyeket.

Ebber a sorsjátékban a legmagasabb nyeresimény kedvező esetben **1,000,000 korona.**

Mindkét húzásra szóló vagyis teljes sorsjegyek ára:
1 egész 10 frt. 10 frt. 10 frt. 10 frt.
1 felez 5 frt. 5 frt. 5 frt. 5 frt.
1 negyed 2 frt. 2 frt. 2 frt. 2 frt.

Cheque-számla a Pesti magyar kereskedelmi banknál.
SCHRÖDER ROB. TH. főelárúsító,
Budapest, Károly-körút 28. szám.
Vidéki megrendelések pontosan, esetleg postánvétellel is eszközölhetnek. Postai díj fejében kérék 5 kr. ajánlott levelet 15 kr. és nyeresiményekért 10 kr. küldeni.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Elő húzás már 1895. október 16—19-ig.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

I. osztályú nyeresimények.		31,499 pénznyeresimény		II. osztályú nyeresimények.	
Húzás 1895. október 16—19-ig.	korona		korona	Húzás 1895. december 6—14-ig.	korona
1 nyer. a	80000	5 millió	80000	1 jutalom	600000
1 » »	60000	600,000 korona	60000	1 » »	400000
1 » »	40000		40000	1 » »	200000
1 » »	30000	összértékben.	30000	1 » »	100000
1 » »	20000	A legnagyobb nyeresimény a legkedvezőbb esetben	20000	1 » »	50000
1 » »	15000	egy millió	15000	2 » »	20000
1 » »	10000	korona.	10000	2 » »	15000
1 » »	8000		8000	4 » »	10000
1 » »	4000		4000	10 » »	8000
1 » »	2000		2000	27 » »	6000
1 » »	1000		13000	100 » »	2000
1 » »	500		40000	200 » »	1000
860 » »	200		172000	1150 » »	200
9000 » »	80		720000	20000 » »	100
10000 nyeresim. összesen	1268000			21499 nyeresim. és 1 jut.	4332000

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:
Egy egész 40 korona, egy fél = 20, egy tized = 4, egy huszad = 2

Heintze Károly főelárúsító, Budapest, Szervita-tér 3.

Minden harmadik sorsjegy nyer. Vidéki megrendelők kérének postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorsolási tudósításért 20 fillért küldeni. Sürgőnyeim: LOTTOHEINTZE, BUDAPEST.

Párisi

Gyönyörű fény-nyomatu szines képek.
Egyszerű öltözetek párisi izléssel.
Legújabb kézimunkák.
Takarékoság izlés mellett.

Előfizetési árak:
Párisi Divat
egy évre 8 frt,
fél évre 4 frt,
negyed évre 2 frt.

Legszébb magyar divatlap.

Divat

Szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények.
Báli, menyasszonyi öltözetek párisi izléssel.
Angol costume-ök.
Kimerítő magyarázat.

Előfizetési árak:
Párisi Divat a Pesti Hirlap-pal
egy évre 18 frt,
fél évre 9 frt,
negyed évre 4.50.

Mutatószámokkal szolgál a „Pesti Hirlap” és „Párisi Divat” kiadóhivatala váci-körút 78.